

О.Є. Смолінська

КАТЕГОРІЯ МОТИВАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ ПЕДАГОГІЧНІЙ ОСВІТІ: ПРОБЛЕМА ОЗНАЧЕННЯ ТА ЕТИЧНОЇ ДІЄВОСТІ

Постановка проблеми. Щороку Україна втрачає значні обсяги коштів через неповне використання потенціалу працівників, а рівень продуктивності праці значно відстає від продуктивності праці в розвинених країнах. Причинами цього є зростання невпорядкованості соціально-трудова відносин, незацікавленості працівників підприємств у підвищенні працевіддачі, неналежне врахування нематеріального складника мотивування та невідповідне результатам матеріальне стимулювання. Ця ситуація перш за все визначається мотиваційними проблемами у сфері праці та зростанням розбіжностей між теоретичними моделями мотивування трудової діяльності і реальними господарськими процесами, що пов'язані з формуванням особливої економічної ідеології у власників і найманих працівників підприємств усіх галузей національної економіки [8], у тому числі і в освіті, де набувають особливих форм, зумовлених специфікою діяльності у цій сфері. Зміна інформаційного фона освітньої діяльності, соціально-економічних умов існування вищих навчальних закладів, загальна маркетизація освіти, споживче ставлення до освіченості — все це зумовило ті перетворення, що вже відбулися, а ще — створює основу для виникнення нових освітніх відносин, нової методологічної платформи освіти, що характеризуватиметься іншим змістом відносин, отже, і новою педагогічною теорією.

Глобальні процеси, що відбуваються в усіх соціально-економічних системах та пов'язаних з ними сферах, і на першому плані вища освіта, зумовлюють необхідність якнайповнішого використання наявних ресурсів, серед яких, як це не дивно звучить з точки зору педагогіки, належать і люди з їхніми прагненнями, потребами, індивідуальною неповторністю. Економізація суспільного життя, що призвела до маркетизації освіти, робить упор на матеріальні потреби, що одночасно вихолощує зміст людських взаємин, переводить професійні та особисті стосунки у площину споживацтва, отже збіднення поширюється не лише на гаманці, ділячи суспільство на верстви, поглиблюючи його стратифікацію, а й цілісно — на соціально-духовну діяльність особистості, відділяючи та віддаляючи і її від щоденних потреб. Закономірно, що всі ці процеси в першу чергу відбилися на вищій освіті, оскільки вона якраз і стає лінією розділу між світами багатства й бідності, соціальної успішності й відкинутості, закладаючи певні “програми” на майбутнє професійно-особисте життя. У цьому саме й відображається культурологічна функція вищої освіти в цілому та вищого навчального закладу зокрема, яка має одночасно дві підфункції — культуруносну і культуротворчу. Через культуруносну відбувається культурне відтворення, що означає “способи, завдяки яким школи разом з іншими соціальними інституціями допомагають зберігати соціальну та економічну нерівність від одного покоління до іншого” [3], а через культуротворчу (в ідеалі) повинні нівелюватися ті фактори, що призводять до стратифікації, забезпечуючи всім студентам-випускникам рівні “стартові” умови. Разом з тим, треба зауважити, що культурологічна функція вищої освіти zdeформована у бік відтворення, що спричинено дією низки чинників:

- по-перше, хоча й світова спільнота переходить від техногенного до антропогенного типу цивілізації, системні підходи до вищої освіти залишаються незмінно орієнтованими на технологічні підходи [1], визначаючи як первинний продукт

знання, вміння та навички фахівця (саме вони були і є формальним критерієм навченості випускника, їх і вимірюють, коли здійснюють контрольні-оціночні функції в освіті);

- по-друге, у XXI столітті, що вже настало, вузькопрофесійна підготовка стає анахронізмом, оскільки у професійній культурі набуває ваги особиста культура випускника, а вчені-психологи та педагоги сходяться на думці, що “випускник повинен бути, перш за все, людиною культури” [11];

- по-третє, конкурентоспроможність випускника вищого навчального закладу прямо залежить від рівня його власної активності, яка формується у тісній взаємодії з процесами, що відбуваються безпосередньо у навчальному закладі, та опосередковано - із суспільними освітніми процесами. Серед усього розмаїття, що супроводжує навчання, впливовими є освітній і навчальний менеджмент, і сформований тип мотиваційної культури, що виявляється, з одного боку, в педагогічній мотивації, з іншого—у навчальній мотивації студентів та ще — у певній організації всього університетського життя.

Аналіз останніх досліджень та публікацій з теми. Тематика навчальної мотивації достатньо опрацьована у педагогічній та психологічній літературі, щодо педагогічної мотивації теж є дослідження, проте існує проблема з їхнім поєднанням через площину університету в цілісну дієву концепцію, яка давала б результат з освітньо-культурологічних позицій. Є чимало досліджень з мотивації у менеджменті, але їх автори зосереджують свою увагу здебільшого на проблемі зростання економічної віддачі, тому питань освіти, у тому числі педагогічної, вони тільки торкаються. У пошуку інтегрованих підходів до проблеми мотивації цікавими є дослідження Л.Р. Кучер [8], Г.М. Захарчин та Н.П. Любомудрової [4]. О.Г. Карпенко, застосувала діяльнісний підхід до вивчення мотивації в структурі діяльності соціального працівника [6]. Проблемі психологічного супроводу здійснення інноваційних освітніх проєктів з позицій мотивації присвячена стаття В.П. Чудакової [16]. Психологічна культура вчителя початкових класів досліджена у дисертації О.С. Созонюк [13].

Мета статті полягає в необхідності означити категорію мотиваційної культури та окреслити її етичну дієвість.

Основний зміст статті. Необхідність конкретизації категорії мотиваційної культури у педагогічній освіті пов’язана не лише із складністю внутрішніх логічних зв’язків, але й із надзвичайно розгалуженими зовнішніми обставинами освіти як діяльності. Категорія культури в педагогічній освіті пов’язана з таким ендогенним фактором, як особиста педагогічна культура, що є домінантним у системі формування, розвитку, трансформації організаційно-культурних цінностей, незважаючи на суб’єктивність. Крім того, вона об’єктивно взаємодіє з культурою освітніх організацій, утворюючи дуальну мезогенну динамічну структуру, компоненти якої (культури освіти та організації), попри свою обмеженість, що обумовлена, з одного боку, суб’єктивністю, а з іншого – просторово-часовими чинниками, можуть взаємозамінюватися, а це відкриває перед кожним із елементів набагато ширші перспективи. Прикладами такої взаємозаміни можуть бути конкретні факти із життя педагогічних університетів, які свідчать, що їхня організаційна культура може існувати, реалізуватися та ретранслюватися винятково через особистості, вивчатися й інтерпретуватися в особистісному річищі через вивчення та інтерпретацію ціннісних установок та орієнтацій її конкретних носіїв. Ще одним прикладом є педагогічний університет як “корпорація знань”, організація, що самонавчається, структура, в якій будь-яке керівництво як функція стає одним із засобів діяльності, а не формою існування.

Культура педагогічної освіти інтегрована також у суспільний культурний прогрес не лише у функції носія суспільних цінностей, що реалізуються у навчально-виховній

діяльності індивідів, а ще як механізм розвитку та зміни інституції культури в цілому, оскільки сформовані в університетах цінності, опредмечуючися через освітній та навчальний менеджмент у результати їхньої діяльності, проходять також і зворотний процес перетворення (розпредмечення) у нові суспільні спочатку матеріальні, а потім – духовні надбання, які фіксуються в культурі.

Таким чином, організаційна культура педагогічної освіти, застосовуючи визначення культури менеджменту, є сукупністю досягнень в організації та здійсненні освітнього процесу, налагодженні навчально-виховної, науково-дослідницької та інших видів праці, використанні техніки в менеджменті, а також вимог, які висуваються як до системи, так і до працівників, зумовлених нормами й принципами суспільної моралі, етики, естетики, права [2, 306], поєднує в собі три рівні факторів:

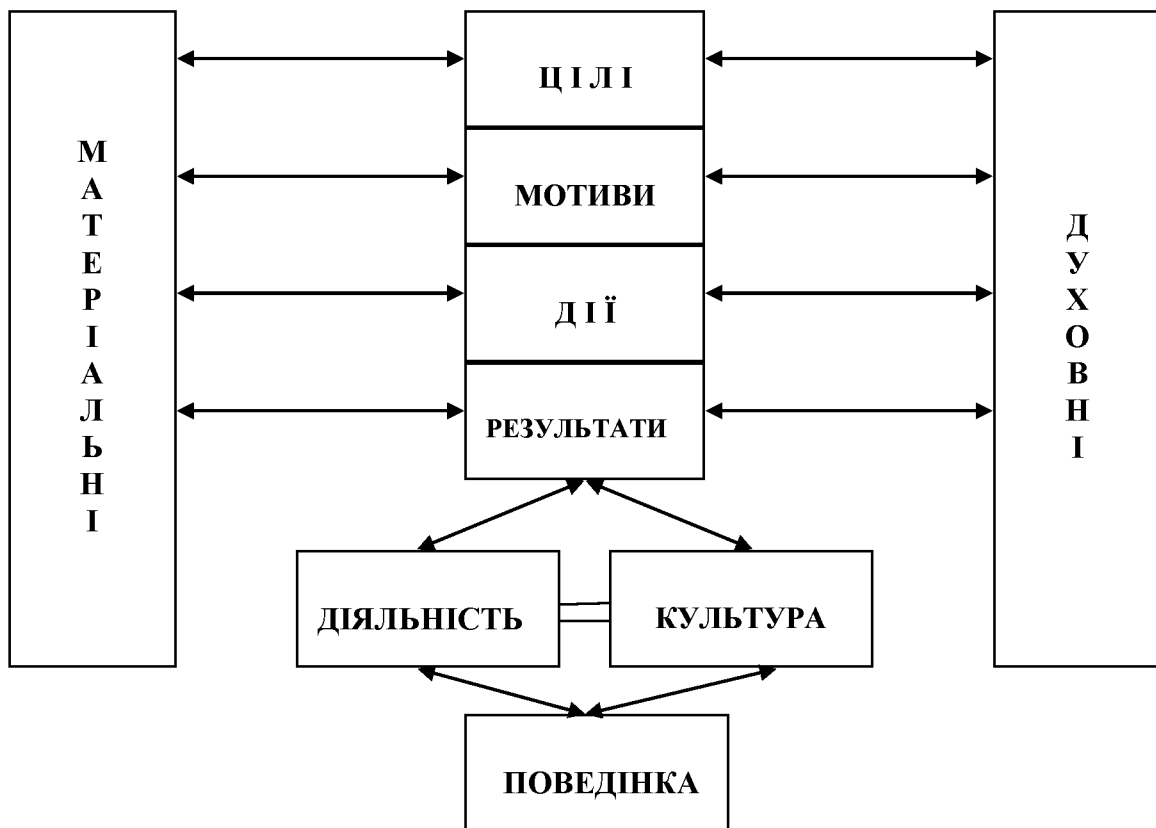
- ендогенні (внутрішні);
- мезогенні (внутрішньо опосередковані);
- екзогенні (зовнішньо опосередковані).

Незважаючи на структурну складність організаційної культури педагогічної освіти, її різноплановість, дослідження цієї категорії повинно характеризуватися максимальною повнотою, оскільки ступінь її інтеграції в освітні процеси як на рівні педагогічних університетів, так і на макрорівні є надзвичайно високим. Виходячи з позиції, що культура є не лише результатом діяльності, а й окремою діяльністю, спрямованою на втілення певних пріоритетів за допомогою визначених інструментальних засобів, серед яких – педагогічні технології, обґрунтованим буде підхід до її вивчення на основі діяльнісного аналізу.

Концентруючи увагу на організаційній культурі педагогічної освіти як виявах індивідуальної активності її носіїв та декларуючи культуру окремих педагогів як ключовий елемент загальної педагогічної культури, варто звернутися до джерел цієї активності. По-перше, одним із них є соціально важлива змістовна мета діяльності, яка генерує велику енергію, спроможну об'єднати розумову, емоційну та волюву сфери особистості. Щодо педагогічної освіти такою метою може бути установка „Серце віддаю дітям” [14]. В аспекті ж мотиваційної культури як вияву організаційної цікавими є думки А.С. Макаренка про нове педагогічне мислення, спрямоване на досягнення нової форми використання ідеалу, що, за його висловом, є “не квартирантом, а хорошим адміністратором”, матеріалізованим як “соціальний клей: відчуття суспільної перспективи..., це справжня спільність, це єдність руху і праці, відповідальності й допомоги, єдність традицій [9, с. 582-583]”. Це, безперечно, ідеальні моделі, тим не менш їхня важливість полягає в тому, що, будучи усвідомленими на різних професійно-соціально-культурно-інформаційних рівнях, вони якраз і спонукатимуть до активності, нескінченної у часі та просторі, спроможної врівноважити різноманітні за своєю природою фактори, що впливають на освітню діяльність. Емпірично втілення цих концептуальних підходів є складним, однак із точки зору організаційної культури університетської педагогічної освіти – це цілком реальний шлях до побудови оптимального співвідношення індивідуальних та групових культурних цінностей, що сприятиме гармонізації активності індивідів та освітніх організацій.

Другим джерелом активності носіїв культури є її внутрішні фактори – мотиви – які, власне, безпосередньо спонукують до діяльності. Мотиви діяльності та поведінки тісно пов'язані з органічними та культурними потребами, в яких людина відчуває необхідність. Саме тому, коли йдеться про педагогічну поведінку, спрямовану на досягнення духовної чи соціальної корисності, мається на увазі також її співвіднесеність не лише зі сферою суто педагогічною, а й із культурною.

Необхідність визначення мотиваційної культури педагогічної освіти зумовлена широким спектром визначень наявних дотичних понять, у тому числі самої організаційної культури, культури педагогічної діяльності, індивідуальної педагогічної культури. Зважаючи на їх численність, хоча й, подекуди, суперечливість, ці категорії досліджуються досить активно. Мотиваційна культура – сфера, існування якої визнається лише віднедавна й лише у прагматичному аспекті, коли необхідно створити програми комплексних наукових досліджень мотивації для забезпечення ефективної та якісної людської діяльності [15, с. 519]. Насправді ж, ця категорія виходить за межі безпосередньої практики так само, як економічна діяльність долає рамки суто матеріальні. „Мотиви й інтереси негосподарського роду (національні та релігійні) мали особливо великий вплив на розвиток господарства. Патріотизм, релігія, інші психологічні почуття – наймогутніші чинники в господарській діяльності, яку не можна розвивати тільки на „шлункових потребах”, що самі собою мають обмежений характер, огрублюють суспільство. Нематеріальні цінності – більший рушій, ніж матеріальні потреби [5, с. 269-270]”, - писав М. Туган-Барановський у праці „Психологічні фактори суспільного розвитку”. Культура і мотивація об’єднуються фактором діяльності, яка може мати матеріальний (предметний) та духовний (розумовий) характер. Внутрішня єдність, що виявляється в однорідній результативності та чіткій співвіднесеності, наявній у моделі „мета-мотив-дії-результат” є наслідком структурної завершеності всіх трьох категорій: мотиваційної культури, організаційної культури педагогічної освіти як культури діяльності у сфері освіти та культури цивілізаційної як результату діяльності людства (рисунок).

Структура діяльності та культури як діяльності, їхня результативність

Таким чином, **мотиваційна культура** – це суспільно-історично сформована сукупність чинників матеріального та нематеріального порядку, визначена метою діяльності, яка (сукупність) є матрицею для формування полімотиваційних підходів [8], зокрема в університетській педагогічній освіті відтворюється через ключові мотиваційні установки учасників навчально-виховного процесу, впливає на його результативність та суб'єктивізовані відчуття, забезпечуючи як єдність університетського життя, так і професійну корпоративність (О.С.).

Доцільність вивчення мотиваційної культури в педагогічній освіті та її вагомість щодо реалізації науково-педагогічних підходів зумовлюється також синергічним ефектом, оскільки проста сукупність мотивів тільки частково виявляє результати впливу факторів мотиваційної культури в цілому.

Структура мотиваційної культури в педагогічній освіті містить низку елементів, які реалізують стимулюючу та обмежуючу функції організаційної культури. Серед стимулюючих елементів є вартість участі – поняття, введене Г. Саймоном [12] у рамках його концепції ідентифікації працівника з організацією для позначення, з одного боку, ціни, яку повинна заплатити організація за готовність співпрацювати з нею, з іншого – така міра задоволення потреб конкретного працівника, при якій він готовий стати членом організації [17, с. 178]. Крім того, вартість участі з точки зору матеріальної мотиваційної культури (грошова винагорода, соціальний пакет) є ефективною лише на первинному етапі, коли йдеться про прийняття рішення, формування лояльності працівника до організації; на етапі ж продовження важливо встановити мотиваційний баланс (Ч. Барнард), коли діяльність науково-педагогічних кадрів повинна спрямовуватися на створення ціннісних і матеріальних передумов, які сприятимуть формуванню інтеріоризованої (внутрішньої) мотиваційної структури, у яку буде інтегрована як цінність причетність до певного педагогічного університету.

Обмежуюча функція мотиваційної культури виявляється на етапах таких змін, коли трансформація інституцій призводить до зміни ціннісних орієнтацій на суспільному рівні. Яскравим прикладом сили такого обмежувача щодо мотиваційної культури стала поява в культурі організацій, у тому числі, на жаль, освітніх, кримінального аспекту (корупція). Активізація виявів матеріальної культури в Україні наприкінці ХХ століття у зв'язку із переходом економіки на ринковий тип розвитку призвела не лише до зміни якості життя, в якому духовні чинники стрімко знецінюються через домінуючу необхідність забезпечення потреб матеріального рівня, а й до маргіналізації суспільних культурних установок. Вербальна модель добробуту майже не ототожнюється у свідомості людей із творінням доброго життя у його духовно-сакральному змісті, натомість добробут означає рівень здобуття корисності як матеріального результату діяльності. Мотиваційна культура є складником суспільної, тому, зазнавши впливу змінених інституцій освіти, сім'ї, права, держави, набули пріоритетності вузькоекономічні цінності, отже й мотиви. Нищівні наслідки такої диспропорційності спостерігаються у сфері нематеріального виробництва, особливо там, де праця пов'язана із формуванням духовних цінностей або їхньою матеріалізацією через вчинкову діяльність, коли рух у напрямі до одного мотиву водночас віддаляє особистість від іншого, таким чином змінюючи її мотиваційну сферу, зумовлюючи незворотні зміни у спрямованості діяльності. Такими у першу чергу є

освіта й охорона здоров'я. Саме у цих ланках, згідно із дослідженнями соціологів, найбільшого розвитку набула корупція, оскільки домінування матеріальних мотиваційних компонентів у суспільстві тут так і не дістало реального грошового підкріплення. Разом із тим, суспільне нівелювання духовно-світоглядних мотивів призвело до того, що й це підкріплення втратило свою силу на рівні особистості. Ситуація ускладнюється ще й тим, що привести мотиваційну культуру, у тому числі в університетській педагогічній освіті, у стан рівноваги можливо не через зростання матеріальної винагороди за працю, а більше завдяки посиленню її духовного компонента, який щодо педагогічних університетів може виявлятися як їхня відповідальність перед суспільством [10, с. 24], а щодо інших установ — як соціальна відповідальність (вільний вибір на користь зобов'язання підвищувати добробут громадян через відповідні підходи до ведення бізнесу, а також надання корпоративних ресурсів [7, с. 3]), щодо педагогів – як високі морально-етичні стандарти, які виявляються в особистій співучасті в житті освітніх закладів (у тому числі вищих педагогічних) та суспільства.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, мотиваційна культура у педагогічній освіті — категорія, що інтегрує як матеріальні, так і нематеріальні чинники, які впливають на успішність роботи педагогічних університетів у цілому, їхніх керівників, викладачів, студентів — майбутніх фахівців-педагогів. Вивчення етичної дієвості мотиваційної культури відкриває нові можливості для аналізу сфери професійно-педагогічного впливу та розкриває можливості гуманізації взаємодій у педагогічному процесі.

Список літератури: 1. *Бех В. П., Малік І.В.* Технократизм у дискурсі проблем вищої школи: Монографія / За ред. В. П. Беха. – К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. – 263 с. 2. *Воронкова В.Г., Беліченко А.Г., Попов О.М.* . Управління людськими ресурсами: філософські засади: Навч. посібн. / – К.: Вид. дім "Професіонал", 2006. – 576 с. 3. *Гіденс Е.* Майбутнє освіти. Освіта й нові комунікаційні технології [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://libfree.com/123309326_sotsiologiyamaubutnye_osviti.html 4. *Захарчин Г.М., Любомудрова Н.П.* Концептуальні підходи до формування мотиваційної політики персоналу в сучасних умовах [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://www.nbuu.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Ekonomika/2011_698/24.pdf 5. *Злупко С. М.* Українська економічна думка. Постаті і теорії. – Львів: Євросвіт, 2004. – 544 с. 6. *Карпенко О.Г.* Мотивація в структурі діяльності соціального працівника [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/960/1/04kogdsp.pdf> 7. *Котлер Ф., Ненсі Лі* Корпоративна соціальна відповідальність. Як зробити якомога більше добра для вашої компанії та суспільства: Пер. з англ.– К.: Стандарт, 2005. -302 с. 8. *Кучер Л.Р.* Формування мотиваційного механізму управління персоналом торговельних підприємств: Дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Людмила Романівна Кучер. — Львів, 2010. — 224 с. 9. *Макаренко А.С.* Педагогическая поэма. — К.: Веселка, 1986. — 604 с. 10. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу (документи і матеріали 2003-2004 рр.) / Степко М.Ф., Болюбаш Я.Я., Шинкарук В.Д. та ін. / За ред. В.Г. Кременя. — Тернопіль: Вид-во ТДПУ імені В. Гнатюка, 2004. — 147 с. 11. *Руденко В. Н.* Культурологические основы целостности содержания высшего обра-

зовання: Дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.08 [Электронный ресурс] / Владимир Николаевич Руденко. — Ростов н/Д, 2003. — 454 с. — Режим доступа: <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/115485.html> 12. Саймон Г.А. Адміністративна поведінка. — К.: АртЕк, 2001. — 392 с. 13. Созонюк О.С. Детермінанти розвитку психологічної культури вчителя початкової школи: Автореф. дис... канд. психол. наук : 19.00.07.— Рівне, 2002. — 20 с. 14. Сухомлинский В.А. Сердце отдаю детям. — К.: Радянська школа, 1988. — 272 с. 15. Філософський словник / За ред. В.І. Шинкарука. — К., 1986. — 796 с. 16. Чудакова В.П. Психологічний супровід здійснення інноваційних освітніх проєктів: мотиваційний компонент [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://festival21.org/stati-i-publikacii/psixologichnij-suprovid-zdijsnennya-innovacijnix-osvitnix-proektiv-motivacijnij-komponent/> 17. Щербина В.В. Социальные теории организации: словарь. — М.: ИНФРА-М, 2000. — 264 с.

Bibliography (transliterated): 1. Beh V. P., Malik I.V. Tehnokratizm u diskursi problem viwoї shkoli: Monografija / Za red. V. P. Beha. — K.: Vid-vo NPU imeni M. P. Dragomanova, 2009. — 263 s. 2. Voronkova V.G., Behchenko A.G, Popov O.M. . Upravlinnja ljuds'kimi re-sursami: filososfs'ki zasadi: Navch. posibn. / — K.: Vid. dim "Profesional", 2006. — 576 s. 3. Gidens E. Majbutne osviti. Osvita j novi komunikacijni tehnologii [Elektronnij resurs]. - Rezhim dostupu : http://libfree.com/123309326_sotsiologiyamaybutnye_osviti.html 4. Zaharchin G.M., Ljubomudrova N.P. Konceptual'mi pidhodi do formuvannja motivacijnoi pohtiki personalu v suchasnih umovah [Elektronnij resurs]. - Rezhim dostupu http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/Vnulp/Ekonomika/2011_698/24.pdf 5. Zlupko S. M. Ukraїns'ka ekonomichna dumka. Postati i teorii. — L'viv: Cvrosvit, 2004. — 544 s. 6. Karpenko O.G. Motivacija v strukturi dijal'nosti social'nogo pracivnika [Elektronnij resurs]. - Rezhim dostupu : <http://eprints.zu.edu.ua/960/1/04kogdsp.pdf> 7. Kotler F., Nensi Li Korporativna social'na vidpovidal'nist'. Jak zrobiti jakomoga bil'she dobra dlja vashoi kompanii ta suspil'stva: Per. z angl.— K.: Standart, 2005. -302 s. 8. Kucher L.R. Formuvannja motivacijnogo mehanizmu upravlinnja personalom torgovel'nih pidpriemstv: Dis... kand. ekon. nauk : 08.00.04 / Ljudmila Romanivna Kucher. — L'viv, 2010. — 224 s. 9. Makarenko A.S. Pedagogicheskaja pojema. — K. : Veselka, 1986. — 604 s. 10. Osnovni zasadi rozvitku viwoї osviti Ukraїni v konteksti Bolons'kogo procesu (dokumenti i materiali 2003-2004 rr.) / Stepko M.F., Boljubash Ja.Ja., Shinkaruk V.D. ta in. / Za red. V.G. Kremenja. — Ternopil': Vid-vo TDPU imeni V. Gnatjuka, 2004. — 147 s. 11. Rudenko V. N. Kul'turologicheskie osnovy celostnosti soderzhaniya vysshego obrazovanija : Dis. ... d-ra ped. nauk : 13.00.08 [Elektronnyj resurs] / Vladimir Nikolaevich Rudenko. — Rostov n/D, 2003. — 454 s. — Rezhim dostupa : <http://www.lib.ua-ru.net/diss/cont/115485.html> 12. Sajmon G.A. Administrativna povedinka. — K. : ArtEk, 2001. — 392 s. 13. Sozonjuk O.S. Determinanti rozvitku psixologichnoi kul'turi vchitelja pochatkovoї shkoli: Avtoref. dis... kand. psihol. nauk : 19.00.07.— Rivne, 2002. — 20 s. 14. Suhomlinskij V.A. Serdce otdaju detjam. — K. : Radjans'ka shkola, 1988. — 272 s. 15. Filososfs'kij slovnik / Za red. V.I. Shinkaruka. — K., 1986. — 796 s. 16. Chudakova V.P. Psixologichnij suprovid zdijsnemja innovacijnih osvitnih proektiv: motivacijnij komponent [Elektronnij resurs]. - Rezhim dostupu : <http://festival21.org/stati-i-publikacii/psixologichnij-suprovid-zdijsnennya-innovacijnix->

О.Е. Смолинская

**КАТЕГОРИЯ МОТИВАЦИОННОЙ КУЛЬТУРЫ
В УНИВЕРСИТЕТСКОМ ПЕДАГОГИЧЕСКОМ ОБРАЗОВАНИИ:
ПРОБЛЕМА ОПРЕДЕЛЕНИЯ И ЭТИЧЕСКОЙ ДЕЙСТВЕННОСТИ**

Статья посвящена изучению сложной мотивационной системы, действующей в университетском педагогическом образовании, коренным образом преобразовавшемся под влиянием глобализационных факторов и специфически реформировавшимся. Акцентировано внимание на герменевтически-этическом аспекте проблемы мотивационной культуры в контексте университетского педагогического образования.

Ключевые слова: мотивационная культура, университетское педагогическое образование, стимулирующая и ограничивающая функции.

O. Smolinska

**THE CATEGORY OF MOTIVATIONAL CULTURE IN UNIVERSITY
PEDAGOGICAL EDUCATION: THE PROBLEM OF ATTRIBUTE AND THE
ETHIC EFFECTIVENESS**

The article is devoted to the complex motivational system, that acts in university pedagogical education, which suffered the radical changes under the influence of globalizational factors and has been specifically reformed. It was paid a special attention to hermeneutic and ethic aspect of motivational culture problem in the context of university pedagogical education.

Key words: motivational culture, university, stimulated and limited function.

Стаття надійшла до редакційної колегії 12.03.2012